

El Cor de l'Empordà Comunica

El **Cor de l'Empordà** és un nou projecte artístic amb vocació de servei al territori i al país. Les propostes culturals existents fins avui a les comarques gironines no contemplen un projecte que neix per ser participatiu, inclusiu, pedagògic i solidari.

Les grans obres musicals del repertori sacre del barroc, clàssic i romàntic amb els elements orquestra, gran cor i parts solistes, és l'itinerari que el cor s'ha marcat per al seu desenvolupament musical.

La direcció i els integrants del cor són persones que provenen de diversos àmbits del món coral empordanès i gironí. Col·laboren amb un treball tècnic rigorós per a fer possible un producte d'alt nivell artístic.

El valor personal dels integrants del cor, la maduresa musical del país per part d'intèrprets i públic, els equipaments que configuren el mapa municipal i les diverses situacions històriques de país, han de servir per cohesionar un projecte cultural que neix amb vocació de ser un projecte engrescador, inclusiu i proper.

El cor està integrat per 57 cantaires.

La seu és a Verges. Integren la seva direcció artística preparadors de veu, directors d'orquestra i cor amb una trajectòria i experiència contrastada. La preparació de les obres té una durada de 6 mesos i a partir de la seva estrena l'obra te vigència durant una temporada.

La direcció i els integrants del cor són persones que provenen de diversos àmbits del món coral empordanès i gironí.

La junta del cor és qui governa l'activitat del cor i l'orquestra i pren les decisions estratègiques de cada projecte i és des d'on l'associació es vehicula en l'àmbit econòmic.

El projecte que el Cor de l'Empordà va iniciar per a la temporada 2017-18 es resumeix en la preparació i catorze concerts del *Rèquiem* de Mozart amb gran èxit de públic i un molt bon resultat artístic.

El proper projecte per a la temporada 2018-19 contempla la preparació i un nombre de concerts similars del *Messies* de Händel.

Pel curs 2019-20, ambdues produccions.

cordelemporda.com

cordelemporda_

cor de l'empordà

COR de
L'EMPORDÀ

Mozart

Presenta:

The ways of zion do mourn
de G.F. Handel

REQUIEM

de W.A. Mozart

Libera me
de I. von Seyfried

COR de
L'EMPORDÀ

Simfonieta Barroca

solistes:

Tina Gorina, soprano
Montserrat Bertral, contralto
Toni Aragón, tenor
Xavier Mendoza, baix

director:

Juanjo Grande

Contractació:
634 073 072

REQUIEM DE W.A. MOZART

Records i Misteris

A handwritten signature in black ink that reads "Wolfgang Amadeus Mozart". The signature is written in a cursive, flowing style with a decorative flourish at the end.

Mozart va rebre l'encàrrec de compondre una missa de Rèquiem per part del Comte Franz von Walsegg. El Comte tenia com a costum encarregar obres a compositors per després fer-les passar per seves. En aquest cas volia una missa de Rèquiem per celebrar els funerals de la seva dona. El 5 de desembre de 1791, Mozart moria i desbaratava els plans del noble. Constanza, la dona de Mozart, no volia perdre l'encàrrec, ni els diners que li faltaven per rebre i necessitava a algú que pogués finalitzar la peça.

Van ser varis els compositors que van intentar la finalització de la partitura l'ofertament (Eybler, Freystadler, Stadler) però finalment va ser Süßmayr, sembla ser que el menys experimentat dels candidats, qui va acceptar la tasca d'acabar la missa. Süßmayr va ser pagat per Constanza perquè el seu treball quedés en l'anonimat. Ningú no havia de descobrir aquesta trama, ja que el Rèquiem perdria valor de cara a les editorials i al públic si es descobria l'autoria parcial de Mozart. No era el mateix un Requiem de Mozart, que un d'un compositor gairebé desconegut com era Süßmayr.

El 10 de desembre, s'interpretava l'obra (només l'Introitus i Kyrie) a l'església de Sant Michael en ocasió de les exèquies funeràries del propi Mozart. Al gener de 1793 s'estrenava l'obra sencera i va ser un gran èxit. El Comte von Walsegg, creient que l'obra era completament de Mozart, va reclamar la partitura com a part del seu encàrrec i va deixar un temps prudencial per interpretar-la al desembre de 1793.

Al 1798 l'editorial Breitkopf and Härtel decideix publicar les obres completes de Mozart. Quan arriba el moment de publicar el Rèquiem tots els qui havien intervingut en el seu procés de creació en volien treure profit. Süßmayr va enviar una carta a l'editora en la que explicava la seva participació en la finalització de l'obra, una explicació en la sembla que ell s'atribueix més mèrit del merescut. Per si fos poc, el Comte von Walsegg, que no havia escrit ni una sola nota, també va reclamar els seus drets. L'editorial conscient de que totes aquestes informacions anirien en contra dels seus interessos, va arribar a un acord amb totes les parts en forma de bonificació econòmica. I tots contents.

I aquí comença l'eterna discussió:

Què va escriure realment Mozart?

Fins on arriba la participació de Süßmayr?

Quins efectius instrumentals tenia al cap Mozart quan escrivia l'obra?

Per si fos poc la història continua i al 1960 es va trobar un esborrany d'una fuga d'un Amén que es creu que pertany al Rèquiem, concretament al final del Lacrimosa.

Utilitzant aquest fascinant relat i les preguntes que se'n desprenen com a punt de partida el Cor de l'Empordà pretén oferir una versió del Rèquiem de Mozart en el context dels darrers dies de Mozart i la Viena dels darrers anys del segle XVIII, que permeti al públic descobrir la història i gènesi d'aquesta obra tot desmuntant alguns falsos mites i llegendes que s'han instaurat al llarg del temps i recreant unes sonoritats donades pels instruments originals i uns efectius instrumentals semblants als de l'època.

REPERTORI DEL CONCERT

En el Rèquiem Mozart hi aboca tot el seu coneixement compositiu en el camp de la música sacra i la música dramàtica per l'òpera. Mozart no es pot abstraure al que ha escoltat i no dubta en reutilitzar idees musicals d'altre compositors. El que en mans d'un altre compositor semblaria un fragment sense importància quan Mozart ho manipula pren una consistència musical i expressiva de primer ordre. En el Rèquiem ressonen obres de Handel, Bach, Pergolesi, Michael Haydn, Gassman i altres. Per aquesta raó el concert començarà amb la Simfonia i el primer número coral del Anthem de Handel *The ways of Zion do mourn*.

Ignaz von Seyfried va ser un deixeble de Mozart, que va posar música al text del *Libera me* de la Missa de morts com un suplement del Rèquiem de Mozart, qui possiblement no el va musicar per no allargar més l'obra. Seyfried utilitza algunes idees musicals del Rèquiem de Mozart per aconseguir una unitat temàtica entre la seva peça i la de Mozart. Aquest *Libera me* va ser interpretat al funeral de Beethoven al 1827.

L'any 1960 es va trobar un manuscrit de Mozart que contenia un esborrany d'una fuga sobre el text "Amen". Segons els darrers estudis musicològics sembla ser que es tractaria del principi d'una fuga per al final de la seqüència del Rèquiem de Mozart, després del *Lacrimosa*. De fet Mozart finalitza cada secció extensa del Rèquiem amb una fuga (*Kyrie*, *Quam olim Abrahae*, *Cum Sancto Spiritu*) i amb aquest *Amen* clouria la seqüència amb una fuga, seguint el model i donant coherència interna a tota l'obra. Alguns compositors actuals han intentat completar la fuga al l'estil de Mozart com una mena de *pasticcio*. En el concert podrem escoltar els 14 compassos que Mozart ens va deixar per així poder descobrir aquest fragment que gairebé sempre queda amagat.

INSTRUMENTACIÓ I ASPECTES INTERPRETATIUS

Quan Mozart va rebre l'encàrrec de compondre el Rèquiem cal preguntar-se quina tipus d'orquestra tenia cap mentre que escrivia l'obra. És possible que Mozart, conegué al Comte Franz von Walsegg ja que també era maçó. El Comte encarregava obres a compositors que després feia passar per seves en concerts. Ell preparava personalment els materials d'orquestra i els copiava a mà per després interpretar-lo. En els registres queda detallat que disposava d'un quintet de corda i això ens fa pensar en que potser l'orquestra esta formada per un sol instrument per secció.

En la Viena del segle XVII era costum que en la musica religiosa alguns fragments corals, especialment les fugues i passatges contrapuntístics anessin doblats per trombons. Però també queda constància que no totes les parròquies disposaven ni dels instruments ni dels mitjans per a tenir-los. De fet aquesta pràctica es feia per tal de reforçar la sonoritat del cor, que en aquella època era de dimensions molt petites (4 solistes i 4 cantants de reforç "ripianos"). Si pensem en un cor de dimensions mes àmplies el doblatge de trombons pot fer trontollar l'equilibri cor – orquestra i perd el seu sentit inicial.

Si Mozart pensava en l'orquestra d'una església podem prendre com a model el conjunt que va tocar uns números del Rèquiem en el seu funeral el 10 de desembre de 1791 a l'església de Sant Michael. Va ser organitzat pel seu amic i col·laborador Emanuel Schikaneder. El registre de l'arxiu de la parròquia ens dona alguna dada que ens fa pensar que l'orquestra estava formada per un instrumentista per secció o potser en el cas de les cordes dos. En tot cas era un conjunt dimensions modestes. Es tractava de músics associats a la cort i al teatre d'òpera. Sembla ser que a l'església de Sant Michael no disposava d'orgue. Això ens dona una sonoritat on les veus es fusionaven amb el so predominant fosc i profund de les fustes.

Tot apunta a pensar en un conjunt instrumental de petites dimensions a camí de la música de cambra i la música dramàtica i on els músics tenien una llarga i dilatada experiència. Els instruments originals ens aportaran una major transparència i claredat sonora i per descomptat uns sons d'una extraordinària bellesa i calidesa que cal recuperar.

REPERTORI

The ways of Zion do mourn, G.F. Haendel **Libera Me,** Ignaz von Seyfried

Sinfonia
The ways of Zion do mourn

**Cor de L'Emporda
& Simfonieta Barroca**

Requiem, W.A. Mozart

DIRECCIÓ: Juanjo GRANDE

- I. Introitus—Requiem
- II. Kyrie
- III. Sequenz —1.Dies Irae
—2.Tuba Mirum
—3.Rex Tremendae
—4.Recordare
—5.Confutatis
—6.Lacrimosa
—7.Amén (inacabat)

SOLISTES:
Soprano Tina GORINA
Mezzo-soprano Montserrat BERTRAL
Tenor Toni ARAGON
Baix Xavier MENDOZA

- IV. Offertorium —1-Domine Jesu —2-Hostias
- V. Sanctus
- VI. Benedictus
- VII. Agnus Dei
- VIII. Communio —Lux Aeterna

REQUERIMENTS TÈCNICS I D'ESPAI

Espai adient per a interpretar música sacra. Amb punts de llum i material bàsic per a l'orquestra i cor. Cadires i espai per a canvi de vestuari.

PREU: 6.800€

Juanjo GRANDE, director

“Si pots caminar pots ballar, si pots parlar pots cantar”,
proverbi de Zimbabwe.

«Música es música» li va dir Alban Berg a Gershwin enmig d'una discussió sobre la música clàssica i les músiques de caire més lleuger i popular. No es tracta del mateix? Juanjo Grande ha fonamentat la seva tasca musical en la darrera dècada sobre aquesta idea: tota la música és per a tothom. Direcció de cors i orquestres, projectes participatius, projectes creatius, community music i una recerca constant per compartir la seva passió per la música del Renaixement fins les músiques actuals. Juanjo Grande desenvolupa una intensa carrera on combina la seva faceta com a director de cor i orquestra (MA in Music, The University of York, UK) amb la de pedagog (Magisteri Musical, UAB) i musicòleg (Universidad de La Rioja) tot explorant noves vies de comunicació i interpretació que pretenen d'una manera natural unir diferents tipus de públic en els seus concerts i projectes. En el camp de la direcció d'orquestra es forma amb Peter Seymour amb qui aprofundeix en el camp de la interpretació amb criteris històrics posant especial èmfasi en entendre la retòrica com a una eina essencial per a entendre les intencions del compositor i al mateix

temps persuadir l'audiència. També ha rebut consells de John Stringer i Alexander Polishchuk en el camp de la direcció orquestral. Ha assistit a seminaris i cursos d'interpretació amb Andrew Manze, Emma Kirby, Lynne Dawson, Donald Burrows, Judith Weir, John Potter i Nicholas Cook. Va rebre lliçons de cant de Joseph Cornwell i Jason Darnell. Ha fet recuperacions i estrenes com la primera òpera de W.A. Mozart La Finta Semplice o el Requiem del mateix compositor en la finalització de Duncan Druce. Ha desenvolupat una especial sensibilitat i rigor en el treball que li ha permès mantenir una estreta col·laboració amb l'Orquestra i Cor Nacional d'Espanya (OCNE) amb qui ha estrenat obres de David del Puerto, Marisa Manchado y Fernando Palacios a banda de dirigir amb el Cor Nacional el concert “C@ntamos Contigo” en les seves darreres edicions. També ha col·laborat amb compositors com Arvo Pärt o John Adams en projectes creatius sobre la seva música. Es requereix habitualment per desenvolupar la seva tasca amb institucions com Obra Social La Caixa, L'Auditori, JONDE, CNDM, Fundación RAIS o el Museo Thyssen- Bornemisza.

Tina GORINA i FAZ, soprano.

Natural de St.Feliu de Guíxols. Finalitzà els estudis de cant amb Premi d'Honor al Conservatori Superior del Liceu de Barcelona, complementà la seva formació a l'Accademia Fondazione Arena di Verona (Itàlia) i al Centre de perfeccionament Plácido Domingo del Palau de les Arts de València. Guanyadora dels concursos de cant Jaume Aragall, Julián Gayarre, Bilbao, Francesc Viñas, Riccardo Zandonai, entre d'altres. Ha cantat amb els tenors Jaume Aragall i Josep Carreras arreu del món. Ha treballat pel Gran Teatre del Liceu quinze temporades a les produccions infantils. Va debutar al Palau de les Arts de València *La Traviata* de G.Verdi i *Lucrezia Borgia* de G.Donizetti. Recentment ha grabat la versió italiana de *Halka* de S. Moniuszko amb el M^o Fabio Biondi y l'orquestra Europa Galante, disc ja al mercat. La temporada passada, cantà *Carmen* de G.Bizet al Jiangsu Gran Theater de Nanjing, Xina.

Al seu repertori hi figuren els papers de: «Musetta» de *La Bohème* de G.Puccini, «Despina» de *Così fan tutte* de W.A. Mozart, «Serpina» de *La serva padrona* de G.B.Pergolesi, «Susanna» de *Le nozze di Figaro* de W.A.Mozart, «Adina» de *L'elisir d'amore*, «Marie» de *La fille du regiment*, «Norina» de *Don Pasquale*, «Lucia» de *Lucia di Lammermoor*; «Anna Bolena» de *Anna Bolena*, «Lucrezia» de *Lucrezia Borgia* de totes elles de G. Donizetti, «Gilda» de *Rigoletto* de G.Verdi, «Oscar» de *Un ballo in maschera* de G.Verdi, «Reina de la Nit» de *Die Zauberflöte* de W.A.Mozart, «Violetta» de *La Traviata* de G.Verdi, «Leïla» de *Les pêcheurs de perles* de G. Bizet, «Donna Anna» de *Don Giovanni* de W.A.Mozart... sarsueles com: «Katusca» de *Katusca, la mujer rusa* de P. Sorozábal, «Francina» de *Cançó d'amor i de guerra* de R. Martínez Valls, «Marina» de *Marina* de E. Arrieta, «Marola» de *La tabernera del Puerto* de P. Sorozábal... i simfònic i oratori com el *Réquiem* de W.A. Mozart, *Carmina Burana*, de C.Orff, *Exultate iubilare* i la *Missa de la coronació* de W.A.Mozart entre d'altres...

Montserrat BERTRAL RIBAS, contralto.

Llicenciada en Història de l'Art, estudia piano amb Anna Fernández a l'Acadèmia Marshall de Barcelona qui, juntament amb els seus mestres de cant, serà una inspiració constant en la seva carrera musical. Inicia els seus estudis de Cant amb Estrella Estévez, Montserrat Aparici i Mercè Baiget. Fruit del seu interès per la música antiga desenvolupa un intens treball amb Cristina Miatello a Milà i a Verona on es diploma en Cant Barroc.

Col·labora habitualment amb Collegium Vocale de Gent sota la direcció de Philippe Herreweghe. Ha cantat amb Los Músicos de Su Alteza dirigit per Luís Antonio González Marín, l'Orquestra Barroca de Sevilla, dirigit per Enrico Onofri i sota la direcció d'Eduardo Lopez Banzo, Pablo Heras Casado, entre d'altres. Del seu repertori liederístic pot destacar *Das Lied von der Erde* i *Lieder eines fahrenden Gesellen* de Gustav Mahler

Ha participat en produccions teatrals i operístiques en el Gran Teatre del Liceu, Auditori de Barcelona, Palau de la Música Catalana, Auditorio Nacional de Madrid, Opera Theater Basel, Festival de Peralada, Festival de Música Antigua de Daroca, Festival de música religiosa de Cuenca, Festival Shakespeare de Barcelona, Festival de Teatre de Almagro, Festival de Teatre de Tàrraga, Festival d'Edimbourg, Festival d'Òpera de Butxaca de Barcelona.

Ha enregistrat amb Collegium Vocale de Gent, Los Músicos de su Alteza, l'Orquestra Barroca de Sevilla. També la B.S.O. de Juanjo Grande per a l'espectacle de Leandre Ribera Iceberg. Ha enregistrat la B.S.O. de la pel·lícula *El Far* de M. Balaguer amb música d'Eduardo Arbide, *El Cant dels Aucells* per a l'exposició del Born 1714 que podeu escolar dins l'exposició.

Compagina la seva activitat artística amb la docent. Ha estat professora de tècnica vocal a la Coral Sant Jordi de Barcelona, Cor Jove de l'Orfeó Català, Cor Aglepta de Sant Cugat. Actualment ensenya Cant a l'Escola de música Pere Burés de Rubí i és directora del cor de la Vall d'Aro.

Antonio ARAGÓN SAUGAR, tenor

Nascut a Palma de Mallorca realitza estudis de cant a l'esmentada ciutat. Rep classes de Lambert Climent, W. Hollweg, Juan Oncina, H. Crook, William Matteuzzi, Carmen Bustamante i Alejandro Zabala.

Col·labora amb diferents grups de música antiga, Capella de Ministrers, Capella Reial de Catalunya, Estil Concertant, Camerata Iberia i Ensemble Elyma entre altres. També amb l'orquestra Barroca de Sevilla i La Orquestra Barroca de Salamanca, així com amb el grup Studium Aureum dirigit per Carles Ponseti.

Ha participat en les temporades d'òpera del Teatre Principal a Palma en produccions com ara *Bastien und Bastienne*, *Die Zauberflöte*, *L'italiana in Algeri*, *La Fanciulla del West*, *Marina*, *La sonnambula*, *Don Pasquale*, *Pagliacci*, i en altres teatres, *Salome*, *La Madrileña*, *Cosa Rara*, *Il mondo della Luna*, *Otello*, *Le Nozze di Figaro*, *Carmen*, *Turandot*, *Eugen Oniegin*, etc.

En el repertori orquestral ha interpretat obres com el *Magnificat*, *Oratori de Nadal* i diverses Cantates i Passions de Bach, *Missa de Santa Cecília* de Gounod, *La Missa de la Coronació*, *Réquiem*, *Missa en do menor*, de Mozart, *Les Estacions* i *La Creació* de Haydn, *El Messies* i *Judas Maccabeus* de Haendel, *El Retablo de Maese Pedro* de Falla, Les passions de Johan Sebastian Bach, *Das Lied von der Erde* de Mahler, *Missa Solenne* i *Stabat Mater* de Rossini,...

És professor de Cant del Conservatori de Música i Dansa de Mallorca des de l'any 1999.

Xavier Mendoza Oliva, baríton

Membre de l'Escolania de Montserrat. Comença els estudis de cant a Barcelona amb Chantal Botanch i M. Carmen Bustamante. Debuta com a professional l'any 1994 al Festival de Peralada amb l'estrena absoluta de *Babel 46*, de X. Montsalvatge. De l'any 1996 al 2002 estudia a Alemanya, allà obté el títol superior de cant i participa en diferents òperes al Teatre estatal de Freiburg. Guanya diversos premis en concursos internacionals: «Vè Concurs Internacional de Cant Jaume Aragall», «46 Concurs Internacional Maria Canals», «Concorso Internazionale Ferruccio Tagliavini». Es sumergeix en el món del lieder amb Irvin Gage al Conservatori Superior de Zürich.

Establert a Catalunya des del 2004 debuta a les temporades del Teatro Real de Madrid, Gran Teatre del Liceu de Barcelona, Teatro Campoamor d'Oviedo, Teatro Cervantes de Málaga, Maestranza de Sevilla, Arriaga de Bilbao...

Ha interpretat entre d'altres: *La flauta màgica*, *Così fan tutte*, *Le nozze di figaro*, *l'Occasione fa il Ladro*, *Il mondo della luna*, *Madame Butterfly*, *Bohème*, *Marina*, *Don Carlo*, *La Sonnambula*, *il tutore burlato*, *La cabeza del Bautista*, *Kitej*, *Rusalka*, *Salomé*. Ha interpretat les grans obres de repertori sacre: *Johannes Passion*, *Mathäus Passion*, *Oratori de Nadal*, *Magnificat* de Bach, *El Messies* de Händel, el *Tedeum* de Charpentier i els Requiems de Mozart, Brahms, Verdi i Fauré.

En l'apartat docent, ha estat professor a l'ESMUC, al Conservatori del Liceu de Barcelona i dirigeix l'associació Òpera Jove per a la promoció de noves veus.